

**ПРОГРАМ МЕРА
НАРОДНЕ СТРАНКЕ ЗА**

**ДОСТУПНОСТ ХРАНЕ
ЕКОНОМСКУ СИГУРНОСТ ГРАЂАНА
ЕНЕРГЕТСКУ СТАБИЛНОСТ**

Полазећи од озбиљности ситуације изазване сукобом у Украјини и раније пандемијом вируса корона;

Имајући у виду долазећу економску кризу, као и да је Србија већ суочена са галопирајућом инфлацијом и кризом јавног дуга који је на историјском максимуму;

Знајући да је храна прва линија одбране у кризним временима;

Знајући да се српски домаћин за кризна времена не спрема када она дођу, него значајно раније;

Имајући у виду нашу вековну традицију и важност села

Главни одбор Народне странке доноси

ПРОГРАМ МЕРА ЗА

ДОСТУПНОСТ ХРАНЕ ЕКОНОМСКУ СИГУРНОСТ ГРАЂАНА ЕНЕРГЕТСКУ СТАБИЛНОСТ

ДОСТУПНОСТ ХРАНЕ

Сукоб у Украјини и претходно пандемија изазвана вирусом корона изазвали су на светском тржишту кризу у снабдевању храном.

Храна је прва линија одбране у кризним временима. Иако је, међутим, српски сељак одбранио и отхранио Србију и у тежим временима, он се данас налази у веома тешком положају. У Србији се о пољопривреди говорило као о стратешкој грани привреде и огромном потенцијалу. Насупрот речима, на делу су били уништавање малих породичних газдинстава, монопол великих на тржишту и потпуно одсуство визије и одговарајуће стратегије развоја пољопривреде.

Несташица хране на светском нивоу је велики проблем али би могла бити и прилика за државе које могу да произведу довољну количину хране. Тренутно стање пољопривреде и приметни трендови указују да је Србији остао веома кратак период да изврши потпуни заокрет у пољопривреди и примени нову аграрну политику.

Држава, уместо да поклања страним компанијама и до 150.000 евра по радном месту, мора да тај новац преусмери у производњу хране и субвенционисање домаћих привредника.

Народна странка предлаже мере за доступност хране:

1. СТО МИЛИЈАРДИ ДИНАРА ЗА ПОДСТИЦАЈЕ И СУБВЕНЦИЈЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ

Држава би хитним ребалансом буџета требало да сав новац предвиђен за неприоритетне пројекте преусмери у пољопривреду и производњу хране дуплирањем буџета за подстицаје и субвенције са садашњих 50,6 милијарди динара на 100 милијарди.

2. ПОСЕБАН ПРОГРАМ АНТИ-КРИЗНИХ МЕРА ЗА СТОЧАРЕ, ПРОИЗВОЂАЧЕ МЛЕКА, РАТАРЕ, ВОЋАРЕ И ПОВРТАРЕ

Држава мора да предвиди посебан програм анти-кризних мера за сточаре, произвођаче млека, ратаре, воћаре и поврtare, и да новац директно усмери пољопривредним газдинствима.

До краја 2022. године пољопривредницима морају бити повећане субвенције са садашњих 8.000 динара по хектару на 16.000 динара, а у буџету за 2023. годину одвојити средства за додатно повећање на 24.000 динара по хектару.

3. УКИНУТИ АКЗИЗУ НА ДИЗЕЛ ГОРИВО ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ

Акциза на дизел гориво мора бити укинута за пољопривреду.

4. ОМОГУЋИТИ ИЗВОЗ ТРЖИШНИХ ВИШКОВА

Како би држава и пољопривредни произвођачи зарадили од извоза хране и пољопривредних производа које превазилазе потребе грађана Србије, и то када су светске цене на историјском максимуму.

5. У НАРЕДНЕ ТРИ ГОДИНЕ ПОДИЋИ БУЏЕТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ НА НИВО ОД 10 ОДСТО УКУПНОГ БУЏЕТА СРБИЈЕ

Неопходно је повећати буџет за пољопривреду са садашњих четири одсто на најмање 10 одсто како би се Србија бар мало приближила европском просеку, који износи 30 одсто. Буџетом, такође, морају бити предвиђене субвенције за производњу ђубрива.

ЕКОНОМСКА СИГУРНОСТ ГРАЂАНА

Куповна моћ грађана угрожена је драматичним поскупљењима основних животних намирница, комуналних услуга, енергената и других производа чије су цене под директном ингеренцијом државе. Све већи број грађана принуђен је да бира између куповине хране и плаћања рачуна, па онима који се одлуче да купе храну прети одузимање имовине од извршитеља.

Нису више угрожене само групације које су и до сада живеле на граници сиромаштва или испод ње, незапослени и запослени који не примају плату и они са минималном платом или пензијом. Круг оних који неће моћи да преживе од својих примања се сваког дана шири и доводи у питање опстанак готово половине популације. Зато се морају донети хитне мере за обезбеђивање основне економске сигурности грађана.

Народна странка предлаже мере за обезбеђивање економске сигурности грађана:

1. СМАЊЕЊЕ ПОСЕБНЕ СТОПЕ ПДВ НА 1% ЗА ОСНОВНЕ ЖИВОТНЕ НАМИРНИЦЕ И ДРУГЕ ПРОИЗВОДЕ

Да би заштитила економску сигурност грађана и омогућила им доступне основне животне намирнице, држава би требало да смањи посебну стопу ПДВ-а са 10 одсто на један одсто за основне животне намирнице и друге предвиђене производе (хлеб и други пекарски производи, млеко и млечни производи, брашно, шећер, јестиво уље, лекови, ђубриво, средства за заштиту биља, семе за репродукцију, садни материјал, уџбеници и наставна средства, огревно дрво...)

2. ПОВЕЋАТИ МИНИМАЛНУ ПЛАТУ НА 425 ЕВРА

Квалитет живота грађана у највећој мери опредељује висина расположивог дохотка који остварују. Висина минималне плате је прворазредно етичко и социјално питање јер она данас, услед инфлаторног удара, није довољна за потребе набавке хране и плаћање енергената. Држава мора, попут других земаља у региону, да подигне минималну плату на 425 евра (50.000 динара према важећем курсу евра), уз аутоматско смањивање трошкова за послодавце кроз ниже пореско оптерећење на рад а кроз смањење оптерећења на нето зараде са садашњих 61 одсто на 50 одсто, и уз смањење "сиве економије" на тржишту рада.

3. ПРАВО НА ЈЕДАН ДОМ

У гаранцију за враћање дуга грађана према повериоцу не сме бити укључено власништво над јединим породичним домом/станом. Зато би хитно требало изменити Закон о извршењу и обезбеђењу и прилагодити га Уставу Србије и преузетим међународним обавезама, тако да се извршење новчаног потраживања не може спровести на јединој некретнини у којој станује извршни дужник, уколико је та некретнина нужна ради задовољења основних животних потреба дужника.

4. ПОРЕЗ НА ЛУКСУЗ

Највећи терет кризе требало би да поднесу најбогатији. Разлог увођења пореза на луксуз је убирање додатног прихода од најбогатијих да би се додатно пунио државни буџет за раније предвиђене мере. Он се наплаћује приликом промета луксузних

материјалних добара као што су луксузни сатови, скупоцени аутомобили, скупоцено крзно, бродови, јахте, приватни авиони или накит.

5. РЕГИСТРАЦИЈА АУТОМОБИЛА НА ПЕТ ГОДИНА, А ОБАВЕЗАН ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД СВАКЕ ДРУГЕ ГОДИНЕ

Најразвијеније државе Европе и света, са далеко већим стандардом од оног у Србији, не прописују обавезну регистрацију и технички преглед сваке године. Пракса већине држава јесте да се аутомобили региструју на сваких пет година, а да се обавезни технички преглед обавља сваке две године. Додатни разлог да се и у Србији уведу слични прописи јесу осетни пад куповне моћи грађана и драстичан раст цене нафтних деривата.

ЕНЕРГЕТСКА СТАБИЛНОСТ

Дугогодишњи немар и лоше управљање српским енергетским сектором довели су електропривреду на ивицу пропасти и опасности да током предстојеће зиме грађани и индустрија буду изложени рестрикцијама у снабдевању електричном енергијом.

Србија је до пре неколико година током летњих месеци извозила између 1.000 и 3.000 мегават часова струје и тиме приходовала од извоза електричне енергије, а данас је енергетски зависник који током целе године увози струју. Током летњих месеци Србија увози до 1.000 мегават часова.

Србија данас увози струју по највећој цени у региону и Европи.

Због лошег стања српског енергетског сектора, најављено је поскупљење електричне енергије и гаса за домаћинства и привреду.

Држава мора да обезбеди енергетску стабилност и редовно снабдевање, као и доступност електричне енергије и гаса грађанима и индустрији, али и да крене у хитну енергетску диверсификацију.

Народна странка предлаже мере за обезбеђивање енергетске сигурности:

1. ОТКРИВАЊЕ НОВИХ РЕЗЕРВИ УГЉА

Током летњих месеци ангажовати сву расположиву јавну и приватну механизацију на откривању нових резерви угља, како би електропривреда експлоатисала довољну количину домаћег угља и избегла рестрикције електричне енергије током зимских месеци.

2. УКИДАЊЕ АКЦИЗЕ НА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ

Држава би требало да укине акцизу на струју, која је уведена као привремена мера 2015. године. Укидањем акције на електричну енергију спречило би се даље оптерећење грађана и амортизовало најављено поскупљење струје.

3. ХИТНО РЕФОРМИСАТИ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДУ СРБИЈЕ

Влада Србије мора да одустане од припремане приватизације ЕПС, која би била последњи корак ка одрицању од суверенитета државе. ЕПС мора бити растерећен беспотребних и политички мотивисаних трошкова. Електропривредом би требало да руководи професионални менаџмент изабран на конкурс.

4. СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ

Хитно обезбедити субвенционисане кредите и субвенционисати произвођаче изолационих материјала ради ургентног подизања енергетске ефикасности индивидуалних објеката

5. ХИТНО ДОНОШЕЊЕ НОВЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА РАЗВОЈ ЕНЕРГЕТСКИХ КАПАЦИТЕТА ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ

Неопходно је спровести енергетску транзицију која ће омогућити повећање удела обновљивих извора у енергетском миксу који ће гарантовати и енергетску безбедност и заштиту животне средине. Производња енергије из обновљивих извора, са значајним акцентом на развој и ургентну примену водоничне стратегије, може да утиче на енергетску безбедност, пре свега удаљених подручја, као и да обезбеди самосталност у снабдевању у случају несташица струје и пораста цена, чиме доприноси смањењу зависности од увоза.